

גיליון מס' 345 פרשת כי תצא
תשע"ט שנה שביעית

נתרם ליכות
ידידינו החשוב
שיראה ברכה והצלחה בכל הענינים

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

השבת אבדה

נאבד זוג תפילין ע"ש משה אל-
ישוב ביום ששי י"ד חשון באו-
טובוס "דן" בדרך בני ברק תל
אביב

המוצא הישר מתבקש להחזירם
להרב חיים קניבסקי רחוב אור
החיים (או בבית החזון איש)
זכרון מאיר.

המוצא הישר מתבקש להחזירם
להרב חיים קניבסקי רחוב אור החיים (או בבית החזון איש) זכרון מאיר.
(מודעה מיוחדת זו פורסמה בעיתון המודיע בשנת תש"א)

באדיבות:

השבת אבדה

נאבד זוג תפילין ע"ש
משה אלישור ביום
שישי י"ד חשון
באוטובוס "דן" בדרך
בני ברק תל אביב.

המוצא הישר מתבקש להחזירם
להרב חיים קניבסקי רחוב אור החיים (או בבית החזון איש) זכרון מאיר.
(מודעה מיוחדת זו פורסמה בעיתון המודיע בשנת תש"א)

כשמישב אבידה לפני משורת הדין אם צריך להפריש מקודם מעשר כספים

כתב רבנו בספרו דרך אמונה פ"ז מהלכות מתנות עניים ה"ה
בבה"ל ד"ה ואחד מעשרה שלכאורה נראה שהמוצא ממון שעל
פי דין אין צריך להחזיר ורוצה להחזיר לפני משורת הדין אם
בעל אבידה עשיר צריך המחזיר ליתן מעשר קודם וראיה
מאברהם אבינו שהחזיר למלך סדום ומ"מ נתן מעשר קודם
כמ"ש ויתן לו מעשר מכל והרי גם שם היה עליו מצוה להחזיר
שלא יאמר אני העשרתי ויהיה חילול ה' כמ"ש רש"י וצ"ע, וכ"כ
בספר טעמא דקרא פר' לך ד"ה ולא תאמר ע"ש, אמנם עיין
בחשוקי חמד (ב"מ כ"ד ב') שהביא ממרן הגר"ש אלישיב זצ"ל
שסובר דכשמחזיר האבידה לפני משורת הדין אי"צ לעשר, אכן
לכ"ע אם הרים את האבידה על דעת להחזירה לבעליה ולא
נתכוין לזכות בה פטור ממעשר כיון שאינה שלו.

מעניני הפרשה

השב תשיב לו את העבוט כבוא השמש
אם נכון שרבנו קיים פעם השבת עבוט? בקשתי מלוח שיתן לי
כיפה שלו בתורת משכון, והחזרתיו.
זה כסות יום ואיך אפשר לקחת ממנו? הוא הלך אז עם כובע
ומתחתיו הכיפה, וכשיש כובע אינו צריך אז את הכפה, רק
אח"כ יצטרך כאשר יוריד את הכובע.

מי האיש הירא ורך הלבב

לשון ר"י בשע"ת שע"ג ה' ל"ב כי תצא למלחמה וגו' הוזהרנו
בזה שאם יראה אדם כי צרה קרובה תהיה ישועת השם בלבבו
ויבטח עליה וכו', לכאורה זה סותר הבטחון של החזו"א
באמונה ובטחון שכתב שאין שום הכרח שיהיה ישועה.
אם עשו מלחמה עפ"י דין אז ראויים לישועה אז יבטח שתהיה
ישועה, וכן כל צרה על אדם צריך לבטוח שיהיה ישועה אם
מגיע לו וראוי לה.

לא בלו שלמותיכם מעליכם ונעלך לא בלתה מעל רגלך
אמר לי רבנו מדוע "לא בלו שלמותיכם" נאמר בלשון רבים
'ונעלך' לא בלתה בלשון יחיד.
כי בירושלמי איתא שנעלים סגי באחד ולא צריך מיוחד לשבת,
משא"כ בבגד.

(כל משאלותיך)

עלי שי"ח

'מי חושש מהבחירות?'

עסקן צעיר ונמרץ נכנס לא מזמן אל מרן רבינו שליט"א ובפיו חדשות "המצב גרוע ממש, יש שנאה עזה כלפי הציבור, עכשיו הולכים
לקראת בחירות והציבור רדום, מה עושים, מי יודע איך נראה ביום שמחרת הבחירות, הצד שכנגד מבטיח שהכל יראה אחרת" ועוד
כהנה וכהנה זמירות, שנראים אכן נכונים כולם.

רבינו העיף עליו מבט קל וענה בשאלה: אתה דואג?

הוא ענה מיד - בודאי, איך אפשר לא לדאוג כשהעתיד נראה שחור כל כך.

רבינו סיים באמירה קלה: אל תדאג. תעשה מה שצריך.

כלומר: מדאגות כאלה ואחרות לא ייצא כלום. תפעל ותעשה, מי שכוחו בתורה ותפילה יעשה את זה במלוא העוצמה, מי שמוכשר
וראוי לעסוק בציבור ולהרבות בפעילות, יעשה. מהדאגות יוצא כלום!

*

בימים הקרובים אי"ה צפוי רבינו שליט"א להטריח את עצמו למספר מקומות בארץ. מהצפון ועד הדרום, לקראת הבחירות הקרבות
ובאות בשבוע הבא, ולטובת רשימת יהדות התורה שסימנה אות ג'. ידוע, כי לאחרונה כמעט ואינו יוצא מביתו לאירועים, בודאי שלא
לאירועים חוץ לעיר, ובכל זאת כולם מבינים מדוע הוא מייגע את עצמו בנסיעות שאינם נוחות וקלות גם לאדם צעיר.

רבינו שליט"א אינו איש דברים, וגם אינו איש שדואג מה יהיה ואיך יהיה. הוא פשוט עושה! הוא טורח ופועל בדרכיו שלו.

ואנו מה נאמר אחריו? כל מיצה מיותרת. ולוואי ואכן יתגדל ויתקדש שמייה רבה ונראה בעינינו ישועת ה' כהרף עין.

בברכת טוב טעם וריח
סיבט סבט סבט
סיבט סבט סבט

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

על ההדף

בענין שיעור משקין בכזית או ברביעית

כריתות כ"א ב' אר"י א"ר דם שרצים לוקין עליו בכזית. וצריך טעם למה יש דברים ששיעורו שתייתן בכזית כמו הכא וכן גבי איסור אכילת דם לעיל י"ד א' גבי זר ששתה תרומה ששיעורו בכזית וכה"ג בעוד מקומות ומאיך גבי זזר ששתה יין שיעורו ברביעית ע"י זזר ל"ד ב' וכן גבי שותה יין ערלה וכה"כ וכן בעוד מקומות וכבר עמד בכ"ז המנ"ח מצוה קמ"ח ונשאר בקושי, והנה מדם לא קשה ל"כ כיון דדם סמך ועב כמ"ש בשבת ע"ז א' י"ל דקים להו לחז"ל דדם יש לו תכונות וטבע אוכל ססעיד הלב בכזית ולא כמשקין שצריך רביעית ומה"ט גם דם שרצים בכזית וכן בהמחה את החלב והחמץ ששיעורן בכזית כיון שהן עצמן אוכלין א"ע"ג שהמחן ועשאן שתי" מ"מ לא סר מהן תכונתן אוכל דסעיד בכזית ועדיין ק' משאר מקומות. ונלע"ד דודאי כזית הוא שיעור חשוב בכל דבר בין באוכל בין במשקה כדיליף בברכות מ"א ב' אמנם לענין הנאה אין החיך נהנה וסעיד במשקה אלא ברביעית מתוך שהוא דבר נוזל ומתפשט בכל הגוף וכמ"ש בברכות י"ד א' לענין מטעמת ולכן בכל איסורים שהתורה לא רוצה שיהנו מאיסור זה משום שהוא מאוס לתורה כגון י"ג וערלה וכה"כ וזזר אין לחייבו עד שישתה שיעור רביעית וכן לענין ברכה אחרונה וד' כוסות שרצון התורה שיהנו מד' כוסות הוא ברביעית אבל בתרומה שאין האיסור משום שהוא דבר מאוס אלא משום שהוא שייך לכהן ואין להפסיד להכהן בזה חייב על כזית שהוא דבר חשוב וכן גבי סך משמן המשחה שהוא בכזית וכל כיו"ב.
(דרך אמונה פ"י מתרומות ה"ב בה"ל ד"ה שתייה ע"ש אריכות גדולה בענין זה)

שיעור יומי בירושלמי

ע"י הגר"ח קניבסקי

החל מיום ראשון ט"ו באי-
לול, אחר תפילת ותיקין,
יחל אי"ה בביהכ"נ לדרמן,
ברחוב רשב"ם, שיעור יומי
בירושלמי.

השיעור נוסד ויאמר אי"ה
ע"י הגאון רבי חיים קניבס-
קי שליט"א, בכל משך
השנה, להסתלקותו של רבן
של ישראל, מכן בעל
ה"קהילות יעקב".

מצפים להשתתפות קהל
גדול של לומדי תורה במקום.

ידיעה זו מובאת כאן
באדיבות 'הארכיון היהודי'
(פורסם בחד נאמן ט"ו אלול תשמ"ה)

הפירוש על הירושלמי

"מלך הירושלמי"

כבר משנות ילדותו נמשך רבינו מאד לתלמוד הירושלמי, והיה לו חשק גדול מאד לכתוב ביאור על זה (ובאמת אף אביו מרן ה"קהלות יעקב" זצ"ל רצה לעשות כן, והתחיל לכתוב ביאור על תחילת מסכת כלאים, אלא שלא הספיק אלא עמוד אחד, ונדפס בסוף מסכת כלאים עם ביאור רבינו בגליונות הגרי"ק, ואמנם כידוע סימנים רבים יש ב"קהלות יעקב" עם ביאורים עמוקים ונפלאים בירושלמי, ולכן כשהתחיל חתנו שליט"א להוציא לאור את הפירוש שמח מזה רבינו שמחה גדולה, וממש ניתן להיאמר על חיבורו מקום הניחו לו להתגדר בו, והוא כעין רש"י על הירושלמי, ונהפך לאבן יסוד בביאור הירושלמי עד שבמהדורות החדשות של הוצאות שונות כבר הדפיסו את פירושו של רבינו על הדף. ופעם התבטא הגר"ד לנדו שליט"א על רבינו שהוא "מלך הירושלמי", וזכה למה שרבים וטובים לא זכו.

השיעורים שהיו את הבסיס לפירוש על הירושלמי

בשנת האבל על מרן ה"קהלות יעקב" מסר רבינו שיעורים על כל סדר זרעים בירושלמי, ומיהר הרבה כדי להספיק לסיים את כל הסדר, ואח"כ ביקשו התלמידים שימשיך עוד, ונענה לבקשתם והמשיך עד שסיים את כל הירושלמי, ולא המשיך למחזור נוסף. זמן השיעור היה לאחר תפילת ותיקין, וכל לילה היה מכין את השיעור של מחר. ושיעורים אלו היו את הבסיס לפירושו על הירושלמי.

ישר כח גדול למערכת 'הארכיון היהודי' המאגר העולמי והייחודי של תיעוד העיתונות היהודית במשך 180 שנה מגשים את חלום העבר למציאות עשרות אלפי עיתונים סרוקים, גליונות מרחבי העולם מאז שנת תר"א מנוע חיפוש עוצמתי, אפשרויות מתקדמות, והכל בדיסק קשיח אחד.

לפרטים והזמנות: 055-6721400 JA180180180@GMAIL.COM

יפה מראה

כל הזכויות שמורות ©

בתמונה:

התמונה הנדירה, שאינה מפורסמת, צולמה ביום י"ג אלול תשע"ג, סמוך לשעה שמונה בבוקר, כשרבינו יושב מול אבני הכותל ואומר את פרק ב' בתהילים. (ראה לעיל את העובדא המלאה)

הרבנית חנה שטינמן ע"ה

'תכתב זאת לדור אחרון' מה שזכתה בתו הגדולה של רבינו שליט"א, להבחל"ח, שהוקמו לעלוי נשמתה מפעלות אדירים לטובת נשמתה, מה שלא זכו כן רבים וטובים, וכבר התבטא באוזנינו בעלה הגאון הגדול רבי שרגא שליט"א "עליונים למטה ותחתונים למעלה, אחד שהיה נראה פשוט כאן בעולם הזה, למעלה מסתכלים עליו במבט אחר, ופירותיו יוכיחו".

ונביא כאן עובדא מאלפת שלא ראתה עדיין אור:

ליל י"ג אלול תשע"ג. תקופת מחלתה של בת רבינו הרבנית שטינמן. רופאים, רפואות, טיפולים ותפילות, שיגרה של זמן לכאורה. לכאורה. רבינו מתעורר כדרכו אחרי חצות הלילה, ופונה לבנו שעמד שם "ראיתי בחלום את הגמרא בגיטין על מיתת צדיקים" (ע"י בסוגיא דף נ"ה והלאה) ה' ירחם".

הבן, לא היה זקוק להסברים נוספים, הוא נחרד כולו והגיב, הלא בשבוע אחרון למדתם גיטין, בסדר הלימוד הקבוע, ואם כן זה מהרהורי ליבו ומה הראיה. אבל רבינו שתק.

כעבור שעה מתקבל טלפון בהול "המצב החמיר, שרבינו ישפוך שיח בתפילה לפני אדון כל". כמובן העבירו את הדברים, ורבינו בירך ושקע בלימוד.

תפילין ותיקין עם הנץ החמה, והמצב ממשיך להחמיר. רבינו טועם אחרי התפילה משהו לפת שחרית וקובע 'נלך אל הכותל המערבי, שלא זזה ממנו שכנינה, נתפלל'.

יוצאים בתקוה ובלב כבד, אולי ירחם ה'. מגיעים לרחבת הכותל, כמעט שלא היו אנשים אז. רבינו מתיישב ופותח את ספר תהילים. מזמור א', ואחריו גם ב' וג' וכך הוא מגיע עד מזמור י', ואז הוא סוגר את הספר "זהו, נחזור הביתה". הנוכחים, המה ראו כן תמחו, מי יודע.

--- ובאותם שניות בדיוק מתברר שאכן כבר מיותר היה להמשיך לומר תהילים לרפואתה, שכן נשמתה הסתלקה לעולם שכולו טוב, במעמד מנין יראי השם.

ורבינו אכן פנה על עקביו וחזר לביתו, כבר נגזרה גזירה. ת.נ.צ.ב.ה

ליצירת קשר: ig0533145900@gmail.com

רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

053-3145900 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובהיפוך 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה-1586

קהילות 073-2757000 שלוחה-4310